

Għawdex 300 sena ilu

Arkvju Nazzjonali Ghawdex

Paġna mill-Arkivju Nazzjonali - 107

Joseph Bezzina

Riċerka ta'

©2002

L-Onorarju tal-Gvernatur

Id-dokument numru mijha u sebgha li qeqhdin nippublikaw f'din is-sensiela ta' paġni mill-Arkivju Nazzjonali ta' Ghawdex hu dwar hlas li sar mit-teżorier ta' l-Universitas lill-Gvernatur ta' Ghawdex nhar it-22 ta' Gunju, 1702, tliet mitt sena ilu. Il-hlas jinsab registrat fid-disa' volum ta' l-Acta ta' l-Universitas ta' Ghawdex, l-enti amministrattiva tal-gżira fi żmien il-Kavallieri ta' San Ģwann (1530–1798), manetta (1701–1702), folju 32r (NAG, UG, Acta, 9/1701–1702, f. 32r).

Din li gejja hi traskrizzjoni ta' dan il-hlas:

Michele Agius, tesoriere di quest'Università del Gozzo, pagarete all'Illustrissimo Signore Cancelliere Fra Aloisio Dautessar, Governatore di dett'isola, Scudi dieciotto di moneta; segli devono di ragione d'un anno incominciato il primo luglio primo passato e finito l'ultimo instante alla ragione di scudi dieciotto l'anno gli da dett'Università per suo trattenimento di che tirando

nostra cautela ponerete nei nostri conti, oggi li 22 giugno 1702.

Fra Aloisio Dautessar, (fit-traduzzjoni bil-Malti ta' l-istorja ta' Agius De Soldanis, hu miktub Dantestant, iżda f'dan id-dokument miktub hekk), kien magħżul mill-Granmastru Ramon Perellos y Rocafull bhala Gvernatur ta' Ghawdex fl-1700. Dam imexxi sa nofs is-sena 1702 u, filfatt, ftit wara li sar il-hlas ta' hawn fuq, hu halla 'l Ghawdex u mexxa minnfloku l-Kavallier Carlo Felice la Zappeda.

Il-Gvernatur kien jogħod f'dar imdaqqsa fil-wesgħa żgħira li kien hemm quddiem il-Knisja Matriċi ta' Ghawdex. Din id-dar illum hi minfuda mal-Qorti tal-Maġistrati ta' Ghawdex u ssebbah il-pjazza tal-Katidral. Il-Gvernatur ma jidhirx li kien joqghod fit-tul Ghawdex. L-amministrazzjoni tal-gżira minn jum ghall-ieħor kienet f'idejn l-Universitas.

L-Universitas kienet normalment tagħmel il-hlasijiet tagħha fl-ahħar ta' Awwissu, li fi żmien il-Kavallieri kien l-ahħar

jam tas-sena fiskali. Dan johrog ċar daqs il-kristall mill-atti fejn jinstabu listi shah ta' hlasijiet fl-ahħar ta' Awwissu ta' kull sena.

Għal xi raġuni jew ohra kienet issir ecċeżżjoni mal-Gvernatur. Il-hlas tiegħu kien isir sa l-ahħar ta' Gunju ta' kull sena, li jfisser li l-hlasijiet dovuti lilu kien komputati mill-1 ta' Lulju, kif jixhed dan id-dokument. Sentejn ilu ppubblikajna dokument jixxiebah (Numru 85 / Mejju 2000) fejn hlas jixxiebah ma' dak tal-Gvernatur kien ukoll sar f'Gunju.

Mikiel Agius, it-teżorier ta' l-Universitas, għamel hlas ta' 18-il skut għat-tratteniment tiegħu f'Għawdex. 18-il skut jiġi LM 1.50c, 3.78 Euro. Il-Gvernatur kien ikun kavallier ta' l-Ordni ta' San Ģwann u l-hlas ewljeni tiegħu kien isir mit-teżorier ta' l-Ordni. L-Universitas kienet toħroġlu čekċika b'turija ta' rispett, dak li illum insejhulu onorarju — hlas voluntarju għal servizz professionali mogħti b'mod nominali.

